

Indeksni brojevi

1. Na osnovu podataka za period 2000-2005.
 a) Preračunajte lančane indekse na bazne sa bazom u 2002. godini.
 b) Izračunajte geometrijsku stopu rasta na osnovu lančanih indeksa.

God.	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Lančani indeksi	110	109	111	110	112	111

2. Ako je geometrijska sredina lančanih indeksa cene jednog proizvoda, izračunata na osnovu vremenske serije od 15 godina, jednaka 85, zaključujemo da je cena u posmatranom periodu:
 a) porasla za 85%;
 b) u poslednjoj godini posmatranja smanjena za 15% u odnosu na početnu godinu;
 c) svake godine prosečno rasla za 85%;
 d) svake godine u proseku opadala po stopi od 15%;
 e) svake godine u proseku opadala po stopi od 1%.
3. Izvoz Srbije u periodu januar-novembar 2005. iznosio je 4,08 milijardi dolara, što je za 31,1% više nego istog perioda prethodne godine. U istom periodu 2005, uvoz Srbije je vredeo 9,54 milijardi dolara, što predstavlja porast od 4,7% u odnosu na prvih jedanaest meseci 2004. Izračunajte kolika je relativna promena spoljnotrgovinskog deficita u periodu januar-novembar 2005. u odnosu na isti period 2004. Odgovor: U periodu januar-novembar 2005. u odnosu na isti period 2004, deficit robne razmene je:
 a. povećan za 91%
 b. smanjen za 9%
 c. smanjen za 20,1%
 d. povećan za 79,9%
 e.

4. (16.1, zbirka, str. 17.) Na osnovu podataka o cenama i količinama proizvoda tri preduzeća u periodu 1994-1997. izračunajte:
 a. grupne indekse cena za 1997. (1994=100) metodom agregata (ponderi su iz baznog perioda);
 b. izračunajte prosečnu stopu rasta cena u preduzeću 1.

	Cena (mil. din.)			Količina (000 komada)		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.
1994	10	50	5	230	70	1000
1995	12	55	7	270	75	1250
1996	15	66	11	310	80	1300
1997	18	80	15	350	90	1400

5. Prodaja tri vrste aparata (A, B, C) proizvođača električnih uređaja u 2003. iznosila je: 70 komada proizvoda A, 48 komada proizvoda B i 30 komada proizvoda C. U odnosu na 2001. prodaja proizvoda A i B se povećala za 40%, tj. 20%, dok se prodaja proizvoda C smanjila za 25%. Cena ovih proizvoda u 2001. bila je (u 000 din.): A: 50, B: 100, C: 200. Metodom prosečnih odnosa izračunajte ponderisani grupni indeks fizičkog obima prodaje u 2003. (2001=100) i objasnite rezultat
6. Odredite Fisher-ov idealni indeks cena.

Vrsta proizvoda	Količina 2000.	Vrednost 2005. (mil. din.)	Indeks cena 2005(2000=100)	Indeks kol. 2005. (2000=100)
A	150	15000	260	102
B	200	150000	380	90
C	120	7500	490	80

Ispitni zadaci:

1. (Septembar, 2009, Grupa B) Na osnovu informacija datih u sledećoj tabeli:

Proizvod	Proizvodnja u tonama 2004.	Vrednost u mil. dinara 2005.	Individualni indeksi 2005. (2004 =100)	
			Količina	Cena
I	15	80	120	200
II	19	100	145	190
III	27	77	130	245
IV	30	85	150	290

Izračunajte ponderisane agregatne indekse količina, cena i vrednosti u 2005. godini, koristeći pondere iz baznog perioda.